

Вікторія Бабаліч

*Центральноукраїнський державний педагогічний університет
імені Володимира Винниченка, м. Кропивницький, Україна
vikababalich@meta.ua*

ТЕОРЕТИЧНИЙ АНАЛІЗ ПРОБЛЕМИ ДИТЯЧОГО ТРАВМАТИЗМУ В УМОВАХ НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ

Останні роки все частіше у науковій літературі, періодичній пресі в ЗМІ піднімається проблема дитячого травматизму. Негативна тенденція до зростання травматизму під час проведення уроків фізичної культури в школі говорить про необхідність ретельного аналізу ситуації та причин її виникнення.

Багато уваги зовнішнім і внутрішнім факторам, що спричиняють травматизм присвячені дослідження в області: медицини (А. Синяков, Л. Петерсон, З. Миронова, Л. Хейфец, В. Дубровський, Г. Загородній, П. Скакун); педагогіки (Д. Таунтон, В. Платонов, О. Матиєнко, О. Белова); психології (С. Леонов, Д. Склелсон, Ш. Мерфі).

Загальні питання профілактики спортивно травматизму висвітлено у дослідженнях В. Ф. Башкирова, В. К. Добровольського, Г. Є. Лутца, Р. П. Барнеса. Принципи профілактики травматизму з урахуванням видів спорту досліджували: у боксі (В.Г.Черній, В. Ф. Башкиров), гандболі (А. Андрен-Сандберг, Є. Стрикаленко), гімнастиці (У. А. Грана, Г. Г. Уокер), плаванні (Б. Мак-Алістер, А. В. Річардсон), тенісі (О. Є. Афтимчук, А. І. Лукін), баскетболі (Є. В. Ланіда), під час бігу (А. Ф. Синяков, Б. В. Рижков, Т. І. Попова, Д. Макінтайр), на заняттях фізичної культури в школі (Т. А. Ревенко, Т. Я. Усикова, В. Г. Климовицький).

Нажаль серед вітчизняних науковців проблема шкільного дитячого травматизму недостатньо висвітлена, лише праці А. П. Конаха, С. О. Гур'єва, О. В. Карабенюк, І. Я. Грубіної присвячені цій тематиці.

У зв'язку з чим хочемо більш детально зупинитися на деяких з них. Так А. П. Конах вперше розробив педагогічну систему корекції профілактики травматизму для дітей початкової школи, побудовану на системі формування спеціальних умінь і навиків виконання різних видів падінь у нестандартних й ускладнених умовах. Також автор розробив програму підготовки для майбутніх учителів фізичної культури до роботи спрямовану на профілактику травматизму школярів під час уроку фізичної культури в школі [2].

Педагогічним принципам та умовам формування й реалізації індивідуальних програм фізичної реабілітації дітей у наслідок виниклих шкільних травм присвячено дисертаційне дослідження І. Я. Грубіної [1]. Науковець називає три групи причин виникнення шкільних травм. На першому місці – травми організаційно-методичного характеру, на другому – санітарно-гігієнічні, на третьому місці – психофізіологічні [1].

Аналіз наукової літератури дозволив встановити, що кількість травм отриманих на уроках фізичної культури з кожним роком неуклібно зростає. Від загальної кількості травмованих дітей у школі з тих чи інших причин спортивні травми становлять біля 25-30%. Найбільш травматичними видами спорту на уроках фізичної культури є футбол, гандбол, баскетбол і гімнастика.

Статистично доведено, що найбільш поширенішими серед травм, які виникають у наслідок фізичного навантаження на уроках фізичної культури у школі є ушкодження верхніх і нижніх кінцівок – це ушиби, розтягнення, розриви м'язів, порушення менісків, різні види переломів, а також струс головного мозку, травми внутрішніх органів. Перераховані пошкодження виникають частіше раптово у результаті механічної дії, необережності. Також травми виникають від перенавантаження м'язів і кісток дитячого організму. Потрібно розуміти, що невеликувана травма може бути наслідком повторного ушкодження.

Причини травматизму в школі на уроках фізичної культури залишаються доволі традиційними.

1. Форсування навчального процесу. Коли діти не належним чином оволоділи технічними прийомами певного виду спорту.

2. Нестворені умови для проведення уроку. Необладаний належним чином спортивний майданчик, незадовільний стан спортивного інвентарю.

3. Погана організація заняття. Під час проведення заняття невраховані погодні умови, та одяг учнів.

4. Недисциплінованість при заняттях спортом.

5. Нехтування правилами розминки.

6. Відсутність нагляду вчителів.

Таким чином, з метою попередження травматизму у школярів необхідно проводити роз'яснювальну роботу. Важливо донести їм про необхідність: розминки, відпочинку після занять, дотримання раціонального режиму, ведення здорового способу життя. Вважаємо, що таким чином ми можемо досягнути свідомого відношення школярів до усіх аспектів навчально-виховного процесу з предмету «Фізична культура» та сумлінного його дотримання.

Також в умовах реформування середньої освіти слід привернути увагу учителів фізичної культури на об'єктивні й суб'єктивні фактори, кожний з яких в одному випадку може бути причиною ушкодження, а в іншому – умовою його виникнення та на існуючі теорії травматизму (теорія «підпадання», теорія «корегування-стрес», теорія «ціль-свобода-уважність», теорія «несвідомого спонукання», «епідеміологічна теорія», теорія «професійної уваги», теорія «доміно», теорія «схильності до нещасних випадків», теорія «трьох ритмів»), які сприятимуть кращому розумінню причин і наслідків травматизму. Таким чином

виявлення чинників виникнення травматизму та вчасна профілактика сприятиме зменшенню дитячого травматизму в школі.

Список використаних джерел

1. Грубін І. Я. Дитячий травматизм: профілактика та реабілітація засобами фізичного виховання : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. наук з фізичного виховання і спорту: спец. 24.00.02 "Фізична культура, фізичне виховання різних груп населення" / Грубін І. Я. – Львів, 2004. – 24 с.
2. Колах А.П. Профілактика травматизма у младших школьників средствами физического воспитания: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. наук з фізичного виховання і спорту: спец. 24.00.02 "Фізична культура, фізичне виховання різних груп населення" / Грубін І. Я. – К., 2000. – 22 с.

Анотація. Бабаліч В. Теоретичний аналіз проблеми дитячого травматизму в умовах нової української школи. У статті визначені причини травматизму та різновиди шкільних травм.

Ключові слова: шкільний травматизм, причини травматизму, Нова українська школа.

Аннотация. Бабалич В. Теоретический анализ проблемы детского травматизма в условиях новой украинской школы. В статье определены причины травматизма и разновидности школьных травм.

Ключевые слова: школьный травматизм, причины травматизма, Новая украинская школа.

Abstract. Babalich V. Theoretical analysis of the problem of child trauma in the conditions of the new Ukrainian school. The article explains the causes of injuries and the types of school injuries.

Keywords: school injuries, causes of traumatism, New Ukrainian school.

Дмитро Єфімов

Горлівський інститут іноземних мов ДВНЗ ДДПУ, м. Бахмут, Україна
jaster19911@gmail.com

ВПРОВАДЖЕННЯ НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ В ОСВІТНІЙ ПРОЦЕС ДОНЕЧЧИНИ

На просторах Інтернету кожен бажаючий міг побачити, ще у кінці серпня, як школи готові к НУШ, де сайти школи, ЗМІ демонструють уже підготовлені для учнів класи. Кожен випускник «радянських» часів не зміг не побачити одну з головних новацій – відтер жодних рядів із парт, вчительський стіл із комп'ютером, зона відпочинку з м'якими меблями і розвивальна кімната з різними іграми. Окрім того, позбулися старої меблі.

Тим часом, проблеми з шафами, мультимедійним забезпеченням та підручниками, якими мало забезпечити Міністерство освіти і науки, обговорюють у мережі батьки першачків не тільки Донеччини, а і різних областей.

Одразу із позитивного можна виокремити, що дітям подобаються ранкові зустрічі, щоденні обговорення у колі своїх однолітків проблем класу, правил, планів, ігор на уважність та згуртованість. Такі зустрічі розвивають соціальні навички дітей, вміння вислуховувати інших та не боятися висловити свою думку. Це дуже важливий та цікавий елемент, спрямований на розвиток співпраці, емоційного інтелекту і вміння працювати в команді.

Нова українська школа обіцяє бути безпечною школою, дружньою до дитини. Ми нерідко чуємо про компетентності та наскрізні вміння, які має розвивати Нова українська школа. Йдеться про вміння розв'язувати проблеми, критично та творчо мислити, співпрацювати та ефективно спілкуватися, розвивати власний емоційний інтелект та рефлексувати. діти мають вміти самостійно організувати свою діяльність, досліджувати довкілля тощо. Усе це передбачають навчальні програми НУШ. Замість того, щоб на уроці лише сидіти та слухати, діти активно обговорюватимуть питання у спільному колі, групах, парах, конструюватимуть з LEGO та інших матеріалів, творитимуть спільні колажі, рухатимуться у класі та поза ним [2].

Гарна перспектива на майбутнє – це активне застосування сучасними педагогами методики формування оцінювання є одним із ключових чинників якісної освіти.

Формувальне оцінювання – це цілеспрямований неперервний процес, під час якого формується культура спільного обговорення у класі, розвиваються навички критичного і творчого мислення, а також формується середовище, що заохочує учнів запитувати. Формувальне оцінювання підтримує впевненість учнів у тому, що кожен із них здатен покращити свої результати, оскільки учням наводяться приклади того, що від них очікують. Разом з тим, педагог, спираючись на принципи розумного пристосування (запровадження адаптацій та модифікацій) і формувального оцінювання створює атмосферу визнання цінності особливостей і можливостей кожного учня, у тому числі з особливими освітніми потребами.

Відомо, що в тому випадку, коли учні та вчитель однаково розуміють цілі та очікувані результати навчання, процес навчання стає більш ефективним. Учні мають розуміти, яких результатів навчання слід досягнути, і у будь-який час встановити, на якому етапі досягнення своїх цілей вони знаходяться, оцінити